

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)
t.a.v. de minister voor Medische Zorg de heer B.J. Bruins
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Utrecht, 14 maart 2019
Kenmerk: **VS/MB/19-19**

Hooggeachte heer Bruins,

Op 13 maart hebben wij deelrapport 1 van het Capaciteitsplan vastgesteld. Het betreft de medische specialismen en de klinisch technologische specialismen. Het advies heeft voor de gewenste instroom betrekking op de periode tot 2023. Hierbij bieden wij u dit advies aan.

Om op termijn evenwicht te bereiken tussen de vraag naar en het aanbod van medisch specialisten zal het nodig zijn de komende jaren iets meer basisartsen in de vervolgopleidingen te laten instromen dan het Capaciteitsorgaan in 2016 adviseerde.

Dit is gebaseerd op de zogenaamde 'Arbeidstijdvariant'. In deze voorkeursvariant zijn alle beleidsrijke parameters meegenomen. Door alle bevraagde experts, en ook breder maatschappelijk, wordt onderkend dat de grootste onzekerheid en variatie voor de komende ramingsperiode ligt in de ontwikkeling van de arbeidstijden van de medisch specialisten. De arbeidstijden, zoals die van oudsher door medisch specialisten worden ingevuld, zullen veranderen.

Wij zetten voor u de meest opvallende bevindingen en aandachtspunten op een rij:

- Er stromen de komende jaren minder artsen uit het vak. Dit komt enerzijds door een lichte verhoging van de pensioenleeftijd én door de gegroeide instroom van jongere specialisten (vanuit de opleiding);
- De toenemende vergrijzing van de bevolking blijft bijdragen aan de groei van de zorgvraag (gemiddeld over 10 jaar tijd 10%). Daarnaast bepalen veranderende eisen vanuit de patiënten én meer vakinhoudelijke ontwikkelingen dat de zorgvraag eveneens zal groeien (samen gemiddeld 10,5% in 10 jaar tijd);
- In de inrichting van het werkproces wordt nog wel verwacht dat er efficiencylagen behaald kunnen worden, maar minder dan voorheen werd aangenomen. De substitutie van taken naar andere specialisten, bijvoorbeeld naar huisartsen, en naar lager opgeleide zorgprofessionals is in de Arbeidstijdvariant standaard meegenomen;
- De belangrijkste wijziging ten opzichte van ons vorige advies is de verhoging van de waarde voor arbeidstijdverandering van de artsen;
- De ruimte om te groeien binnen de medisch specialistische zorg als gevolg van alle bovengenoemde ontwikkelingen zal enigszins beperkt worden door de (politieke en financiële) mogelijkheden om in deze groei te voorzien. Deze beperking is dan ook integraal meegenomen in de invulling van de parameterwaarden;

Postbus 20051
3502 LB Utrecht

telefoon
+31 (0)30 282 38 40

e-mail
info@capaciteitsorgaan.nl

website
www.capaciteitsorgaan.nl

bezoekadres

Domus Medica
Mercatorlaan 1200
3528 BL Utrecht

- Er is een dalende vacaturegraad onder medisch specialisten zichtbaar. Dit kan het gevolg zijn van hetzij dat er geen budget wordt vrijgemaakt om mensen aan te stellen hetzij dat een balans tussen zorgvraag en zorgaanbod steeds naderbij komt. Het Capaciteitsorgaan heeft ook aanwijzingen dat de uitstroom van medisch specialisten naar het buitenland aan het stijgen is. Daarnaast zal de komende twee jaren nog een forse instroom in de specialistenregisters plaatsvinden ten gevolge van de hogere instroom in de opleidingen in de periode 2012-2015. Deze ontwikkelingen zullen de komende jaren door het Capaciteitsorgaan worden onderzocht.

Het voorkeursadvies is om 1.182 personen per jaar te laten instromen in de opleidingen. Dit is dus gebaseerd op de Arbeidstijdvariant. Een variant die volgens ons alle beleidsmogelijkheden voor de komende jaren bevat, inclusief taakherschikking naar lager opgeleide zorgprofessionals.

Het Capaciteitsorgaan heeft voor de geneeskundige specialismen als taak om een landelijke capaciteitsraming en bijbehorende instroomraming op te stellen teneinde een evenwicht tussen zorgvraag en zorgaanbod te bereiken. Desondanks zijn er ziekenhuizen die al geruime tijd bijvoorbeeld onvoldoende sollicitanten voor vacatures krijgen of jonge specialisten die niet de gewenste aanstelling krijgen. Dit maakt dan ook duidelijk dat er behoefte bestaat aan aanvullend en specifiek beleid om een adequate regionale spreiding van de medisch specialisten te waarborgen. In het bijzonder spelen het behoud van specialisten voor het vak alsook (meerjarig) strategisch personeelsmanagement daarbij een rol, zoals de Commissie Werken in de Zorg ook al aan u heeft gemeld.

In de hoop u hiermee voldoende op de hoogte te hebben gesteld,

Hoogachtend,
Namens het Algemeen Bestuur,

J.P.H. Drenth
Voorzitter

c.c. minister van OCW